

prostředky získané z rozvojových projektů a grantů (79,9 % škol), z fondů Evropské unie (73,1 % škol), prostředky od komerčních i nekomerčních zdrojů (62,8 % škol). Významně se finančními prostředky na zlepšování činnosti školy podíleli také zákonní zástupci. Nejčastěji byla vybírána úhrada na financování kurzů plavání a na pracovní sešity žáků (vždy 1 000 Kč za školní rok). Dále se na zlepšení podmínek škol podílely finanční prostředky získané z grantů vypisovaných kraji nebo obcemi, z vedlejší hospodářské činnosti škol (nejčastěji stravování cizích strávníků, pronájem učeben a tělocvičen). Až na výjimky bylo využití těchto finančních prostředků v základních školách hodnoceno Českou školní inspekcí jako účelné.

Také ve školním roce 2017/2018 zaznamenala ČŠI stejně jako v předcházejícím školním roce porušení v oblasti bezplatného vzdělávání (§ 2 odst. 1 písm. d) školského zákona) v základních školách. Jednalo se však o minimální počet případů, a to o 1,5 % (11 škol ze 721 kontrolovaných). Tento údaj je takřka shodný s předcházejícím školním rokem.

3.1.4 Personální podmínky v základním vzdělávání

Kvalitní vzdělávání se odehrává především v kontaktu žáků s pedagogy. Jádrem kvalitní školy jsou kvalitní pedagogové – kvalifikovaní, profesně zdatní, přístupující k dětem s respektem, vstřícní, profesionálně vystupující, podporující rozvoj odpovědnosti u dětí, uvědomující si vlastní odpovědnost, otevření výměně zkušeností, konstruktivně spolupracující s kolegy a soustavně rozvíjející vlastní vzdělání, rozhled a schopnosti.

Zajištění a rozvoj kvalitního pedagogického sboru patří mezi prvotní úkoly vedení školy, při jehož naplňování se ředitel školy zaměřuje zejména na zajištění požadavku odborné kvalifikace vyučujících a na jejich soustavný profesní rozvoj, nejčastěji formou cílené podpory dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Nutným předpokladem kvalitního řízení školy je také vlastní profesní rozvoj vedení školy.

3.1.4.1 Ředitelé základních škol

ČŠI při hodnocení personálních podmínek školy sleduje, zda ředitelé škol splňují konkrétní předpoklady pro výkon pracovního místa ředitele školy stanovené zákonem o pedagogických pracovnících. Pouze v 0,9 % hodnocených škol nebyly tyto požadavky naplněny, což představuje zlepšení situace o celá 2 % oproti loňskému školnímu roku, nejčastějším nedostatkem v požadované kvalifikaci zůstává neabsolvování studia pro ředitele škol. Pouze 1,2 % ředitelů veřejných škol (mírné snížení z 1,5 % ve školním roce 2016/2017) nebylo jmenováno na základě konkurzního řízení. V těchto případech se však nejednalo o školy, jejichž zřizovatel do doby jmenování nového ředitele pověřil jinou osobu činnostmi spojenými s řízením školy.

Ve srovnání s loňským školním rokem došlo k mírnému navýšení podílu ředitelů základních škol, u nichž bylo zjištěno porušení v plnění nebo rozsahu hodin přímé vyučovací povinnosti ředitele školy (navýšení z 2,8 % na 3,1 % z hodnocených základních škol).

Dlouhodobě nejpočetnější věkovou skupinou ředitelů základních škol v ČR zůstává věk v rozmezí od 51 do 60 let (49 % ředitelů ZŠ, jejich podíl se ještě zvýšil), průměrný věk ředitelů navštívených ZŠ se rovněž zvýšil, a to na 52,3 let. Z porovnání velkých (nad 150 žáků) a malých škol (do 150 žáků) vyplynulo, že vyšší věkový průměr mají ředitelé velkých ZŠ, stejně tak i delší pedagogickou praxi (28,1 let). Přirozeně se tak zvýšila i průměrná délka jejich celkové pedagogické praxe (27,8 let) a délka jejich praxe ve vedení školy (12,4 let). Rozdíly v délce řízení škol s pouze 1. stupněm a škol plně organizovaných byly zcela minimální.

Při hodnocení úrovně důrazu na vlastní profesní rozvoj vedení školy vykazovalo 85,3 % hodnocených škol očekávané úrovně. Na výborné úrovni bylo hodnoceno 9,1 % škol, a to v případech, kdy vedení školy aktivně a cílevědomě přistupovalo k vlastnímu profesnímu rozvoji a vzdělává se nejen v oblasti managementu, ale i v oblasti pedagogiky, personální práce,